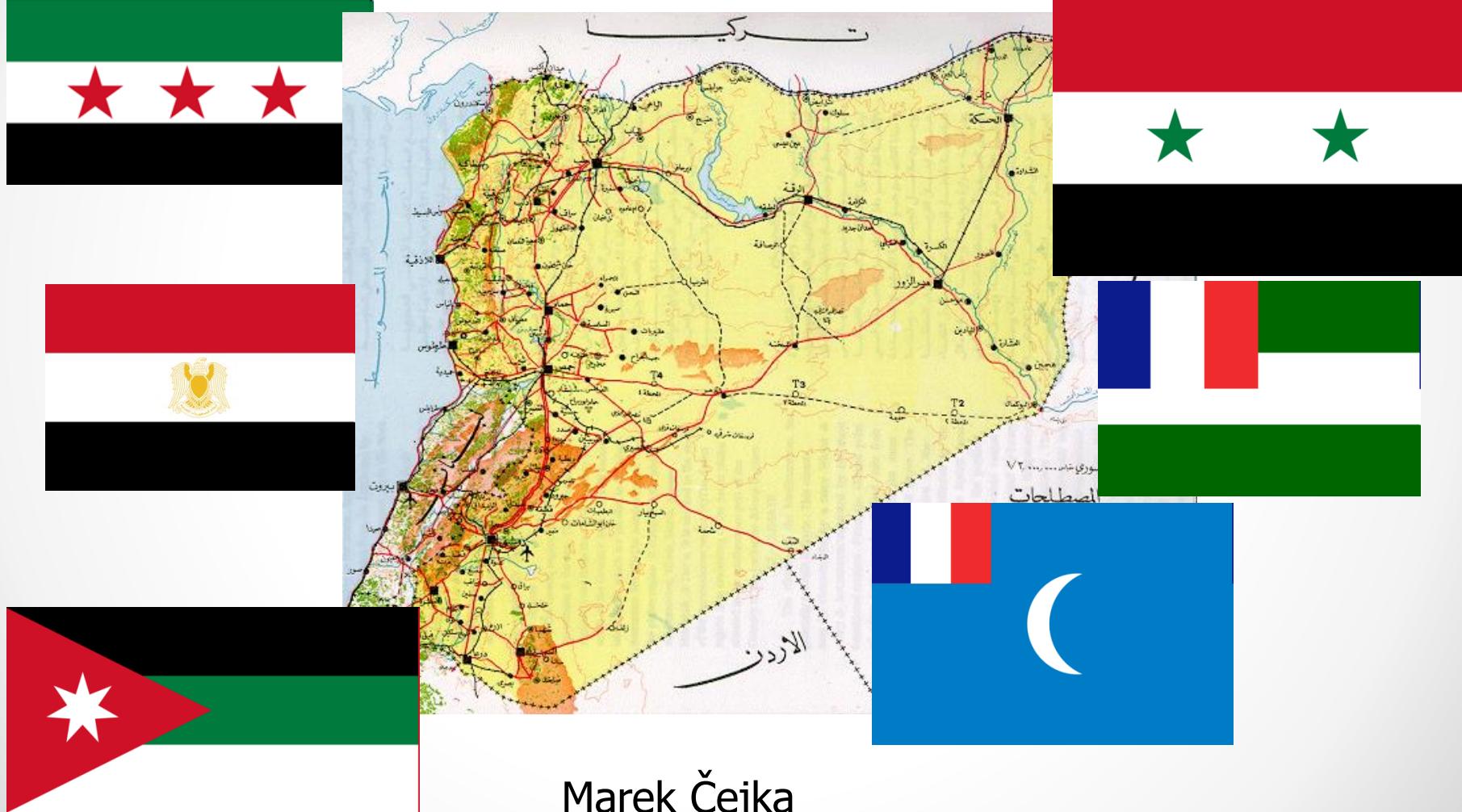

SÝRIE

POLITICKÝ VÝVOJ

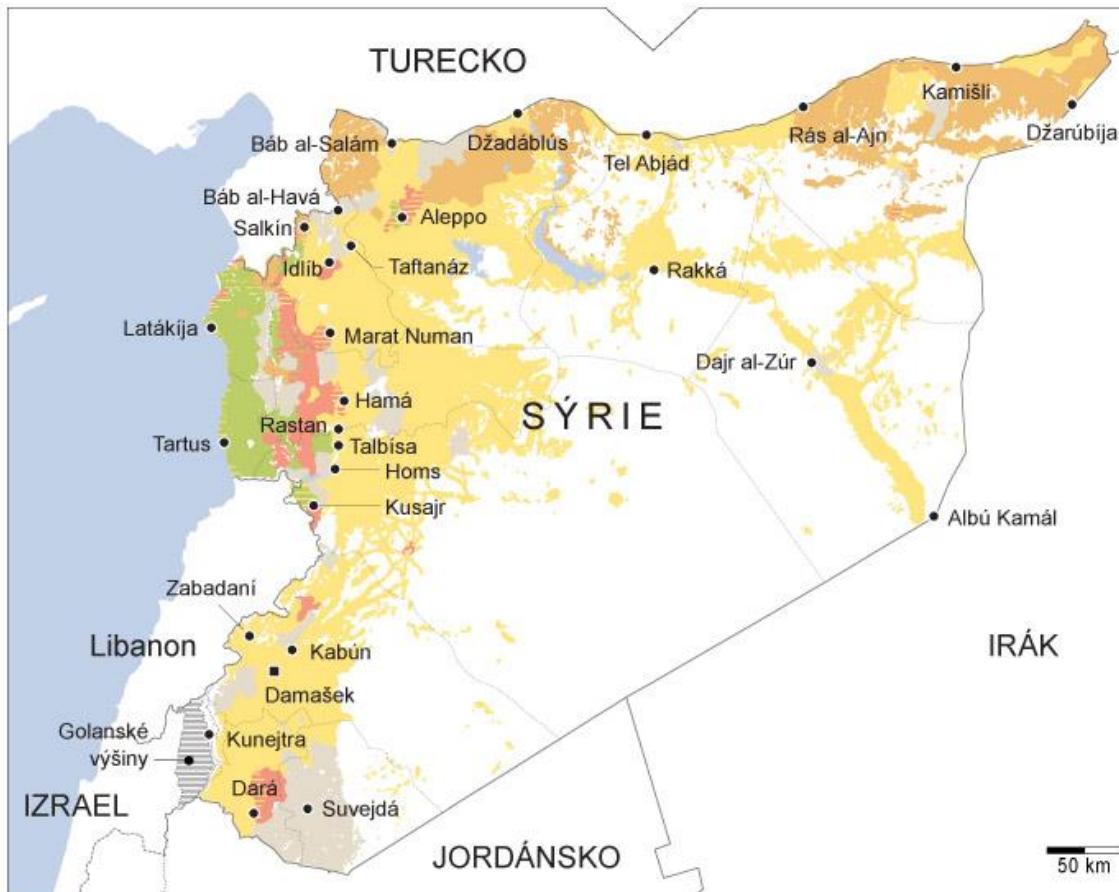
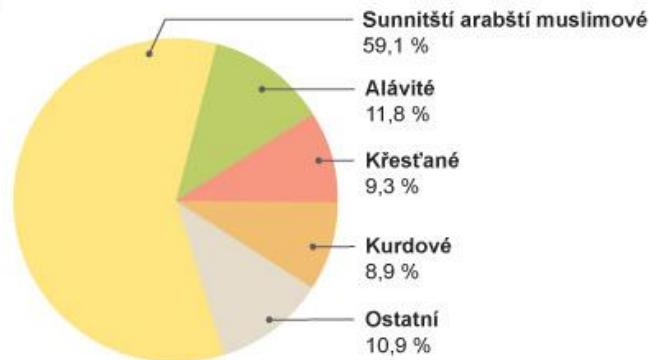

Marek Čejka

Etnická a náboženská mapa Sýrie

Režim prezidenta Bašára Asada podporují hlavně alávité, ke kterým patří sám Asad (alávité se hlásí k šíitské větvi islámu).

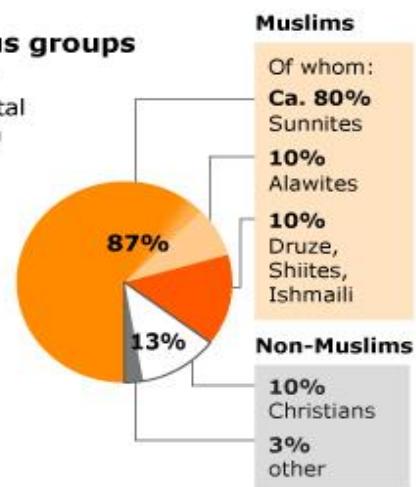
Naopak v opozici proti němu jsou především sunnitští muslimové. Mezi náboženské menšiny patří také křesťané a drúzové. Hlavní národnostní menšinou jsou Kurдовé.

REUTERS

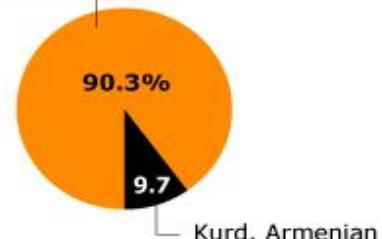
Religious groups in Syria

in % of total population

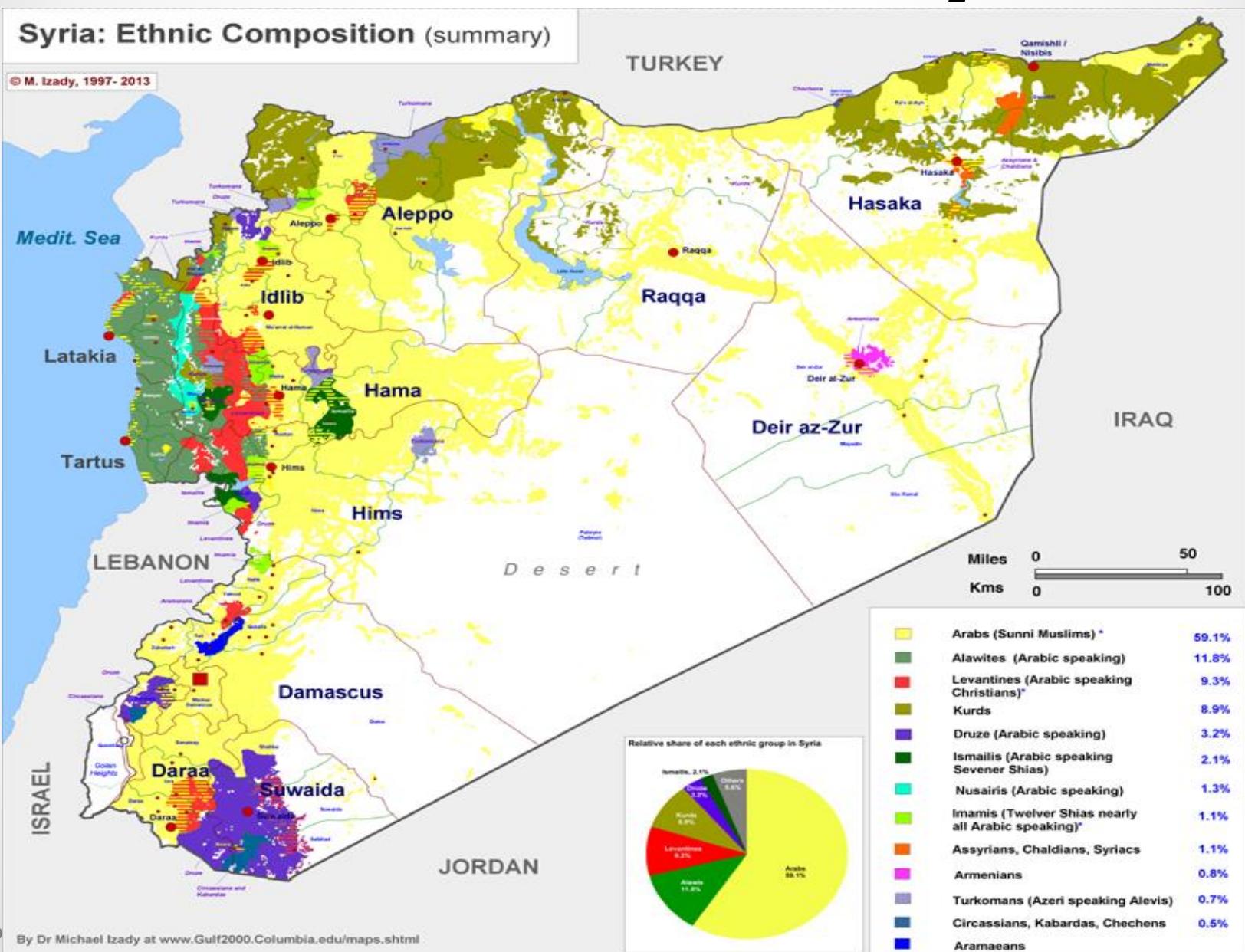
Ethnic groups

Arab

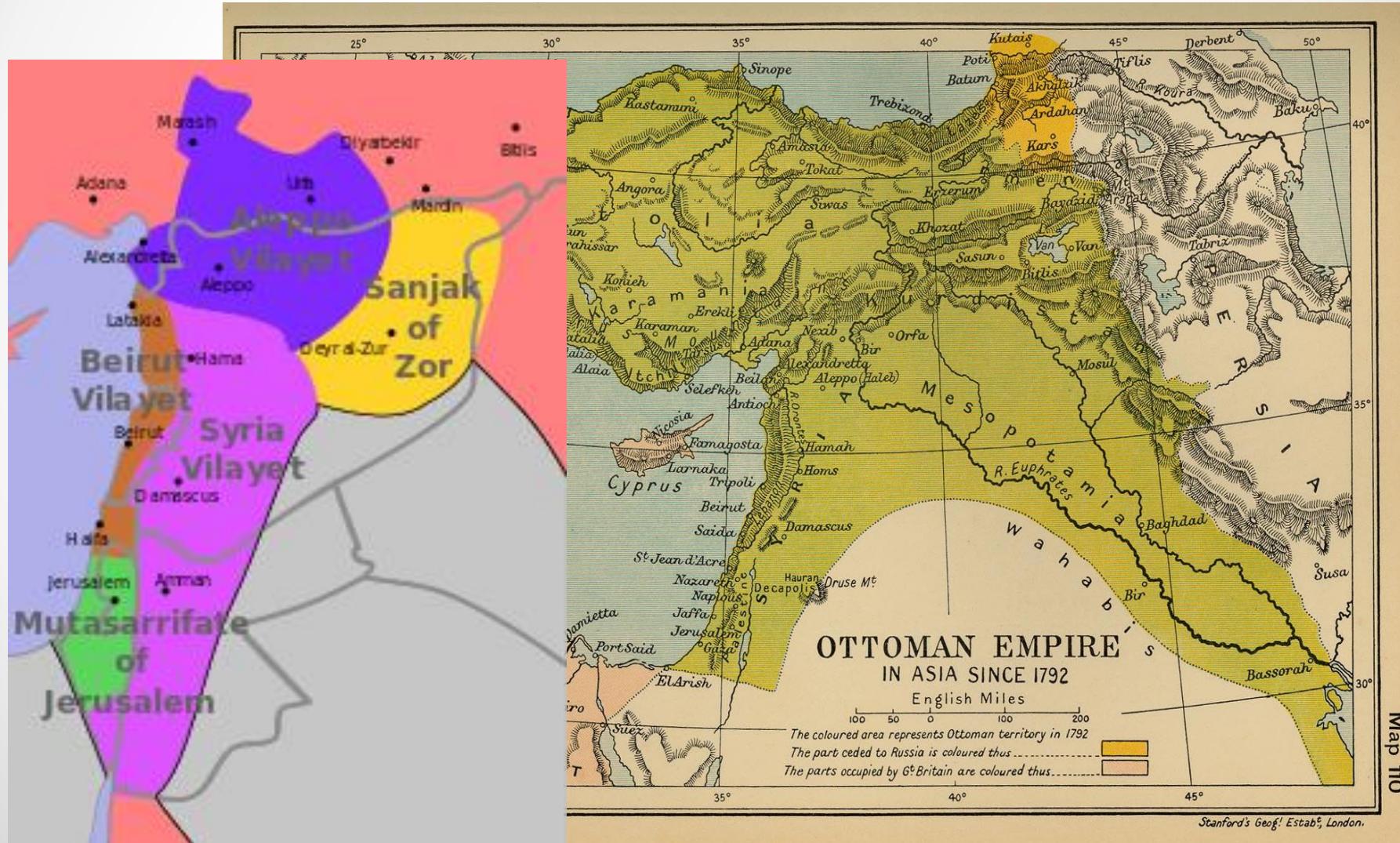

Source: CIA Worldfactbook

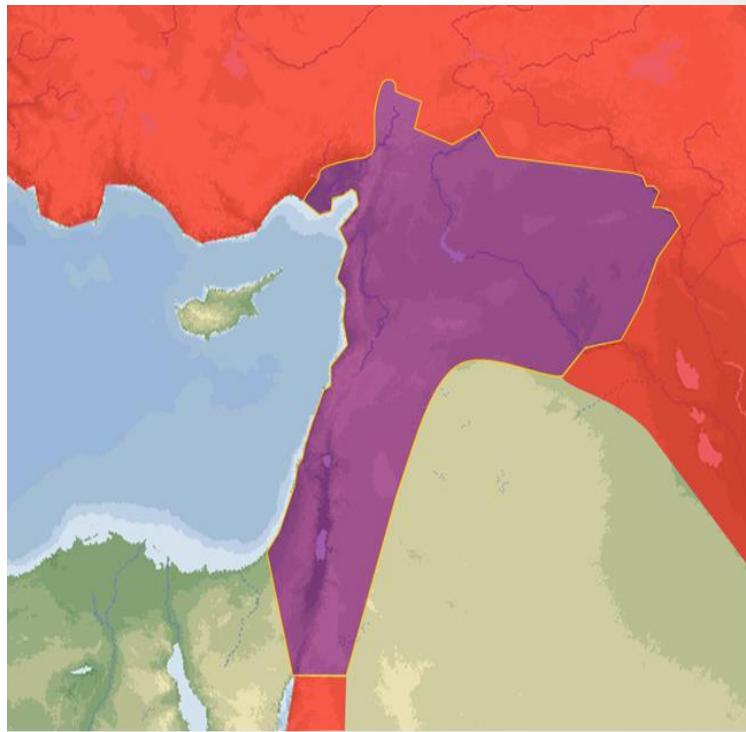
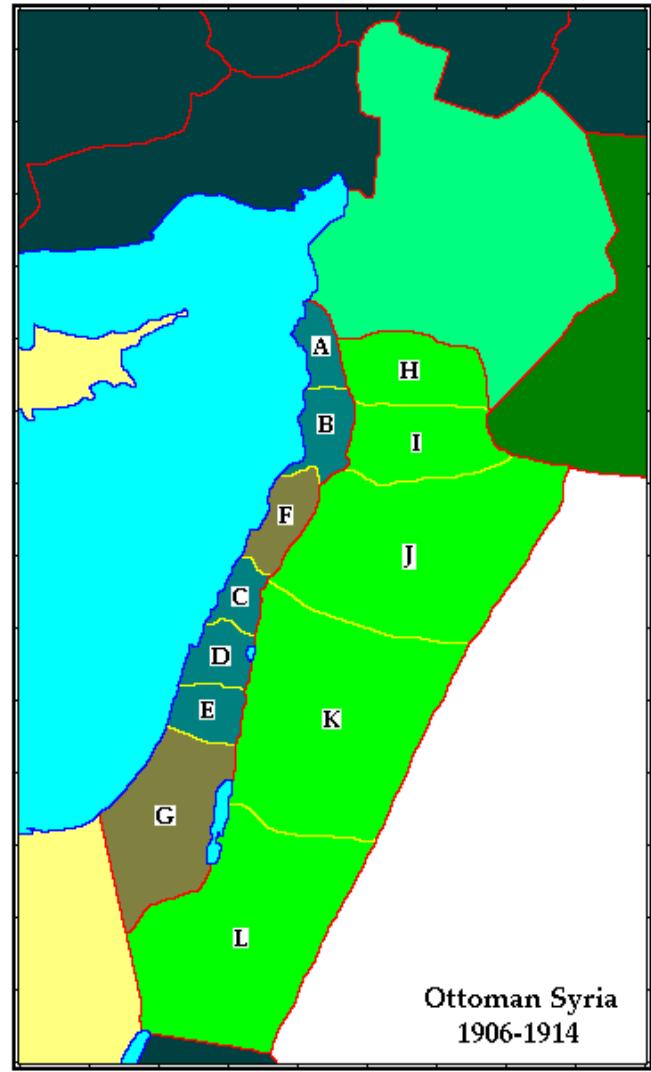
Etnika na území Sýrie

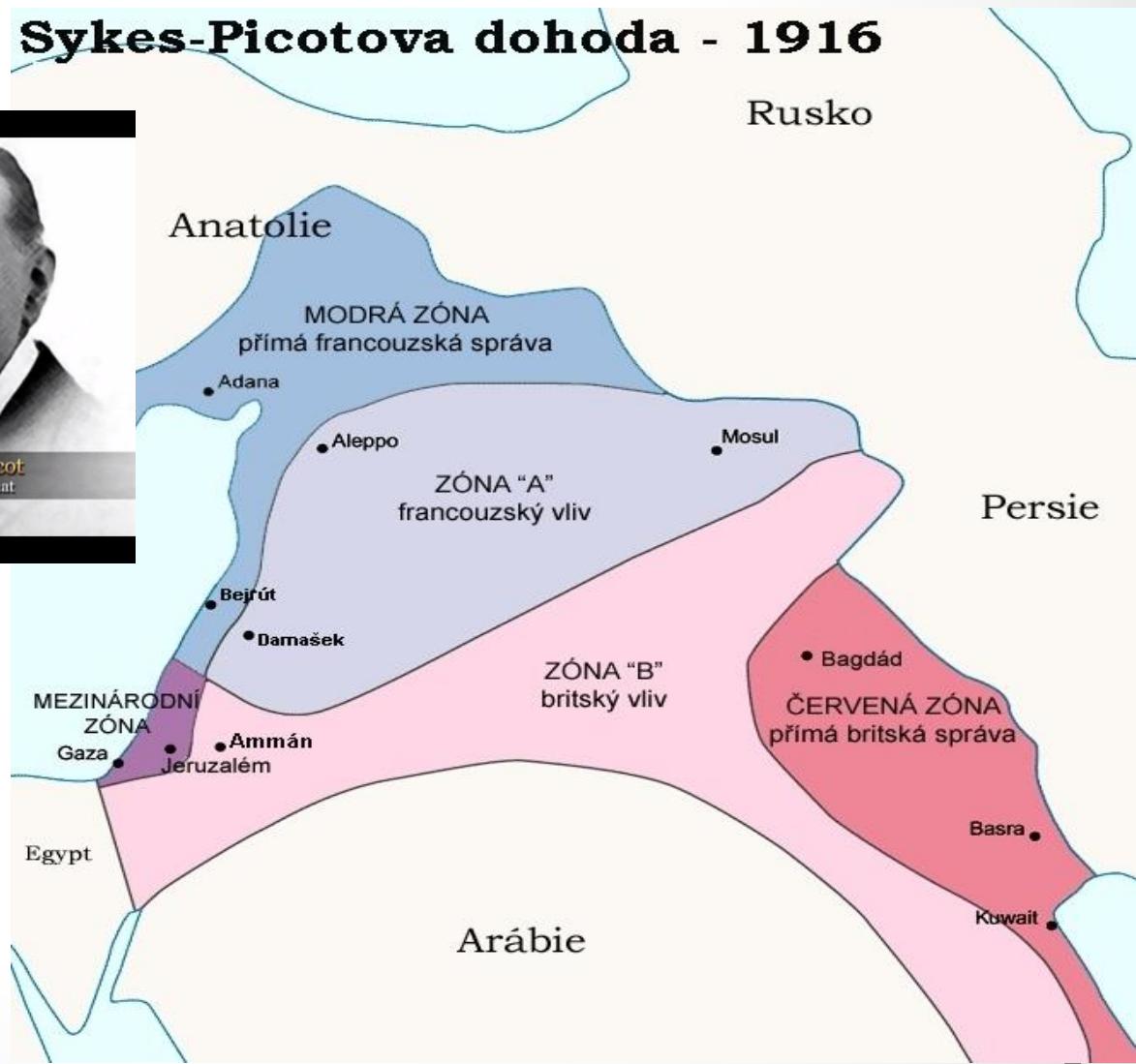
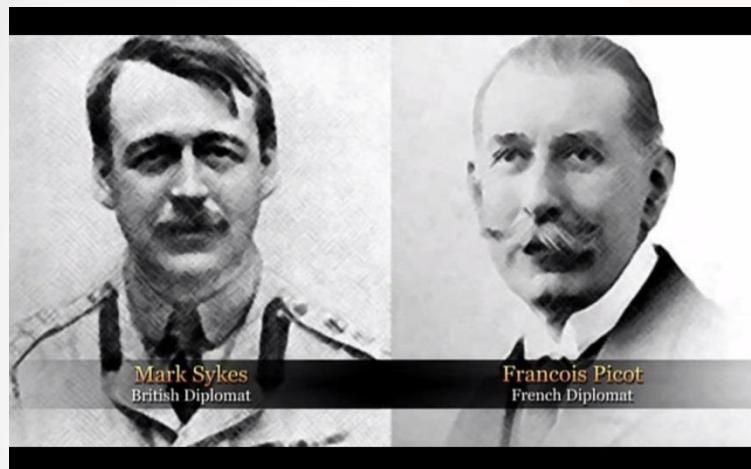
Sýrie součástí Osmanské říše (1516-1917)

Osmanská Sýrie a myšlenka Arabského království

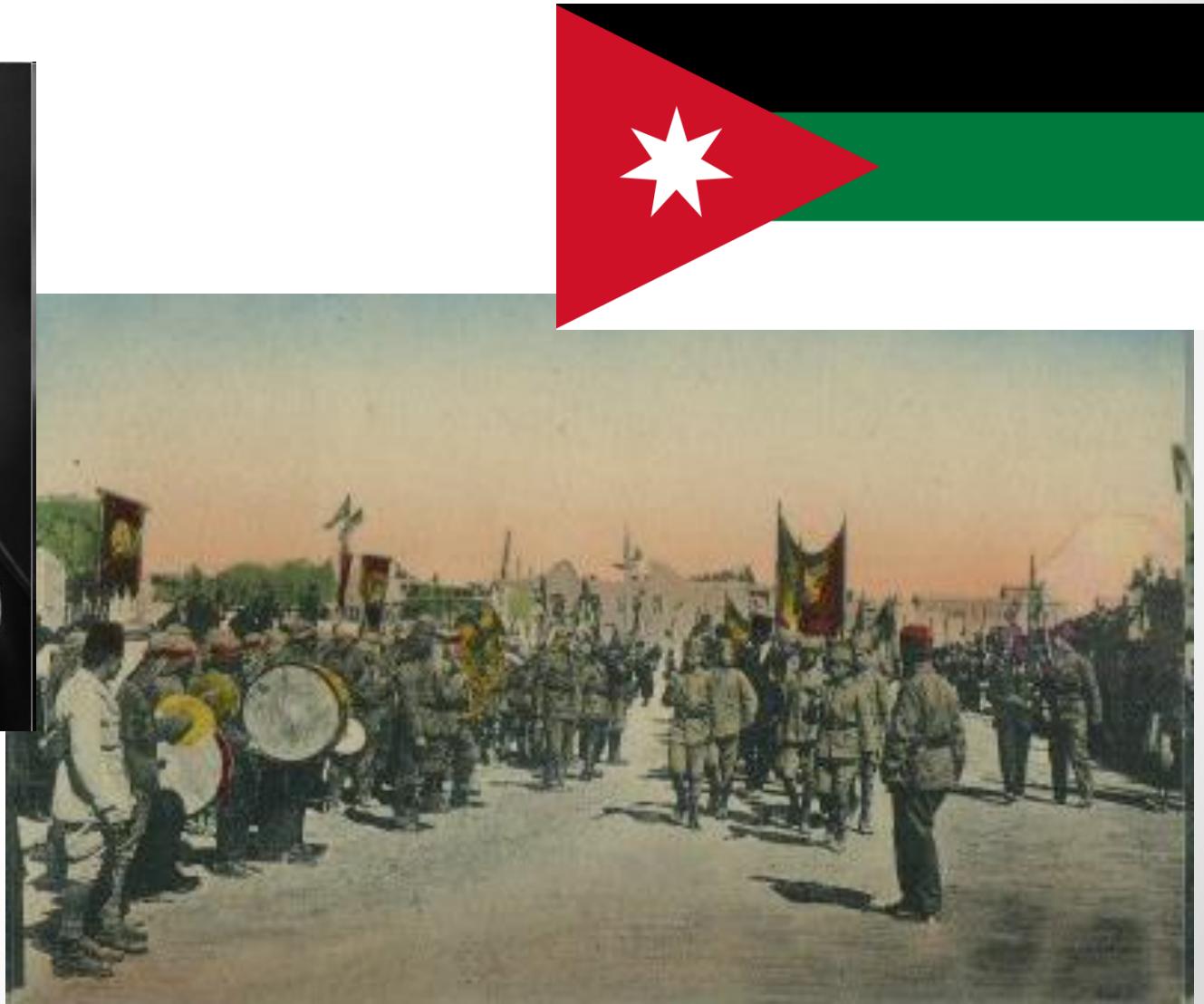
1916 – tajná Sykes-Picotova dohoda

Mandáty na Blízkém východě

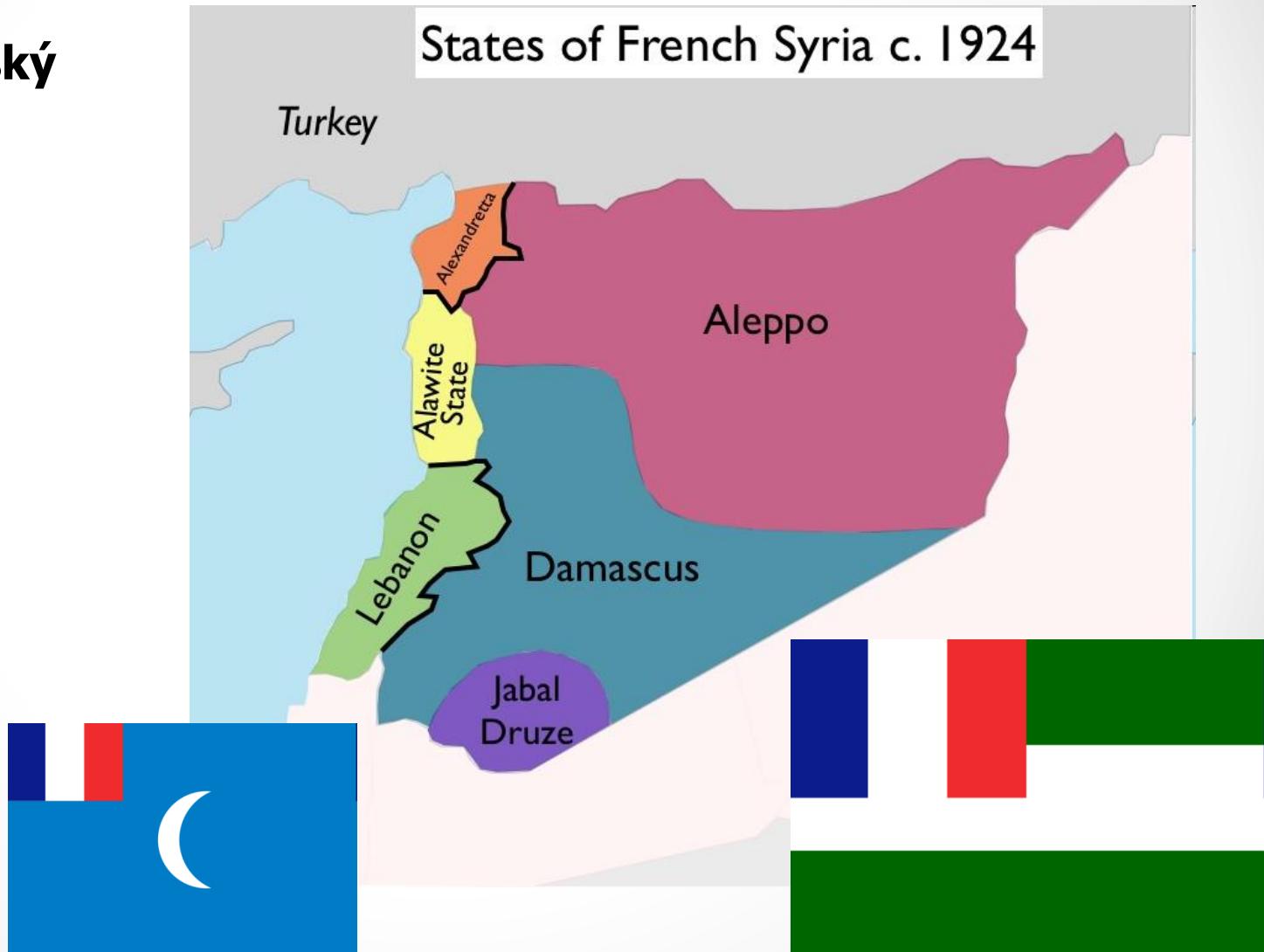

Krátkodobá nezávislost Sýrie (4 měsíce v roce 1920)

Francouzský mandát Sýrie (1920-1946)

- Francouzský mandát byl rozdělen na 6 států
- Počátek sektářské politiky

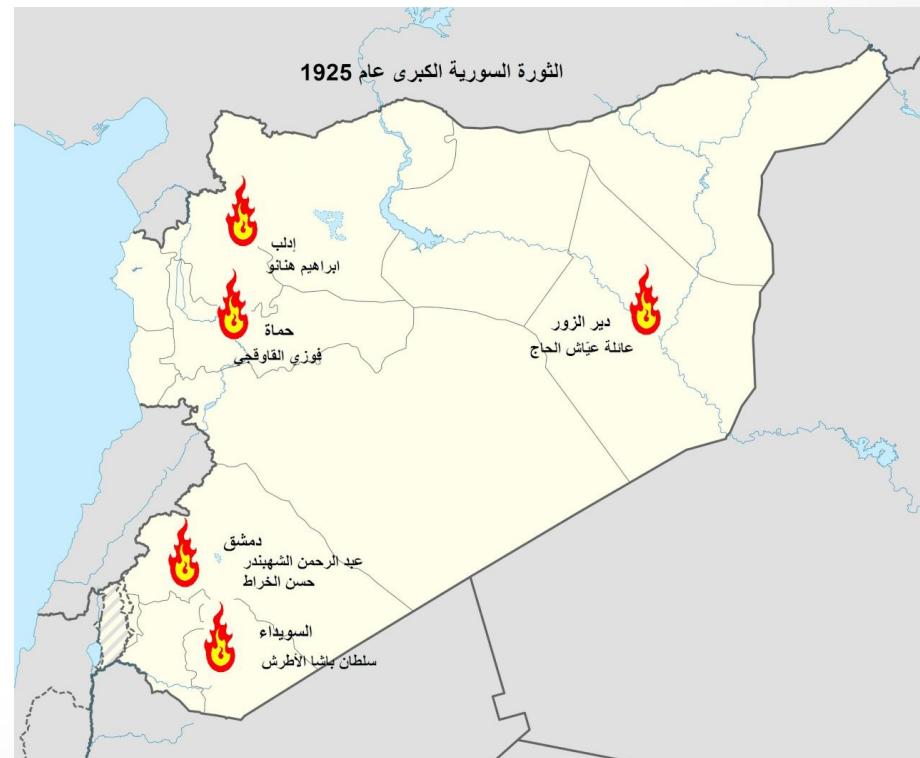

Komplikovaný vývoj pod Francouzským mandátem

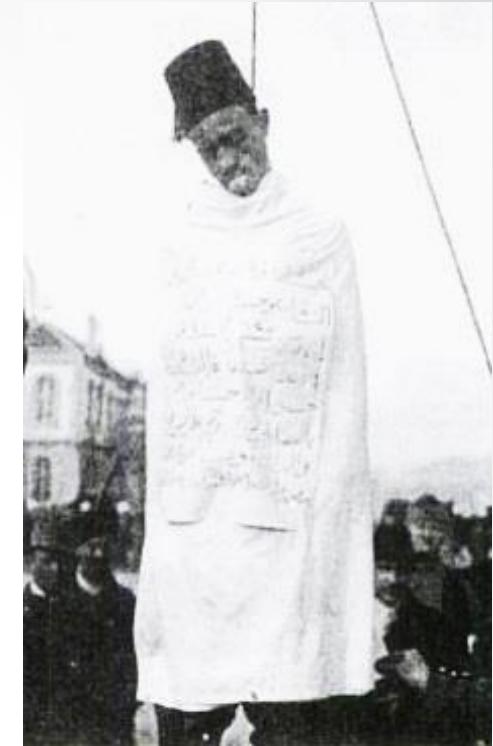
- **Syrská federace (1922-1924)**
- **Velké povstání proti Francii (1925) pod vedením drúzského vůdce Sultána al-Atraše – brutální francouzské represe**
- **1930 vzniká republika Sýrie (stále výrazný F. vliv)**
- **1936 – Syrsko-francouzská dohoda o nezávislosti**
- **1938/39 – oddělení provincie Hatay a připojení k Turecku**
- **1940 – Sýrie pod nadvládou Vichystické Francie**
- **1941 – pokračování mandátu pod Svobodnými Francouzi**
- **1946 – Francouzská armáda se definitivně stahuje z území Sýrie, konec mandátu, vyhlášení republiky**

Povstání v Sýrii (1925)

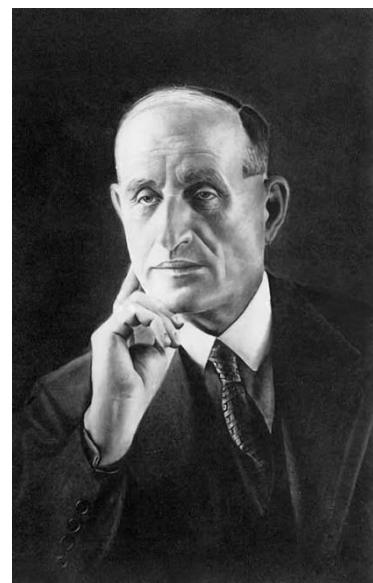
- Pod vedením drúzského vůdce Sultána al-Atraše
- Zahrnovalo i sunnity a křest'any
- Zpočátku velké francouzské ztráty prohry

- Pro nejednotnost nakonec povstalci podlehnou, boje skončí až 1927
- Brutální francouzské represe
- Al-Atraš a jeho spojenci odsouzeni k smrti → prchnou do Transjordánska, Atraš umírá až 1982

Další vůdci povstání v Sýrii (1925)

Ibráhím Hananu   Ajjáš Al-Hadžž

Abdelrahmán Fauzí al-Kaukdží
Šáhbandar

1946 – plná nezávislost Sýrie a Syrská republika 1946-1963

- republika, demokratické směřování
- Od r. 1949 nestabilita a série vojenských převratů
- války s Izraelem (1948-9, 1967, 1973)
- 1956 – vojenský pakt se Sovětským svazem
- 1958-61 – spojení s Egyptem do federace (SAR) – velký zásah pro syrskou demokracii, více sovětský model vlády

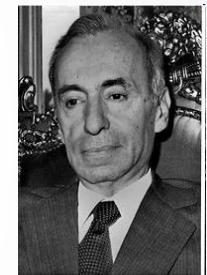

- 1961-63 další série převratů
- 8. března 1963 – krvavý převrat, kterým se dostane k moci strana Baas, vznik Baasistické republiky (oficiálně dodnes)

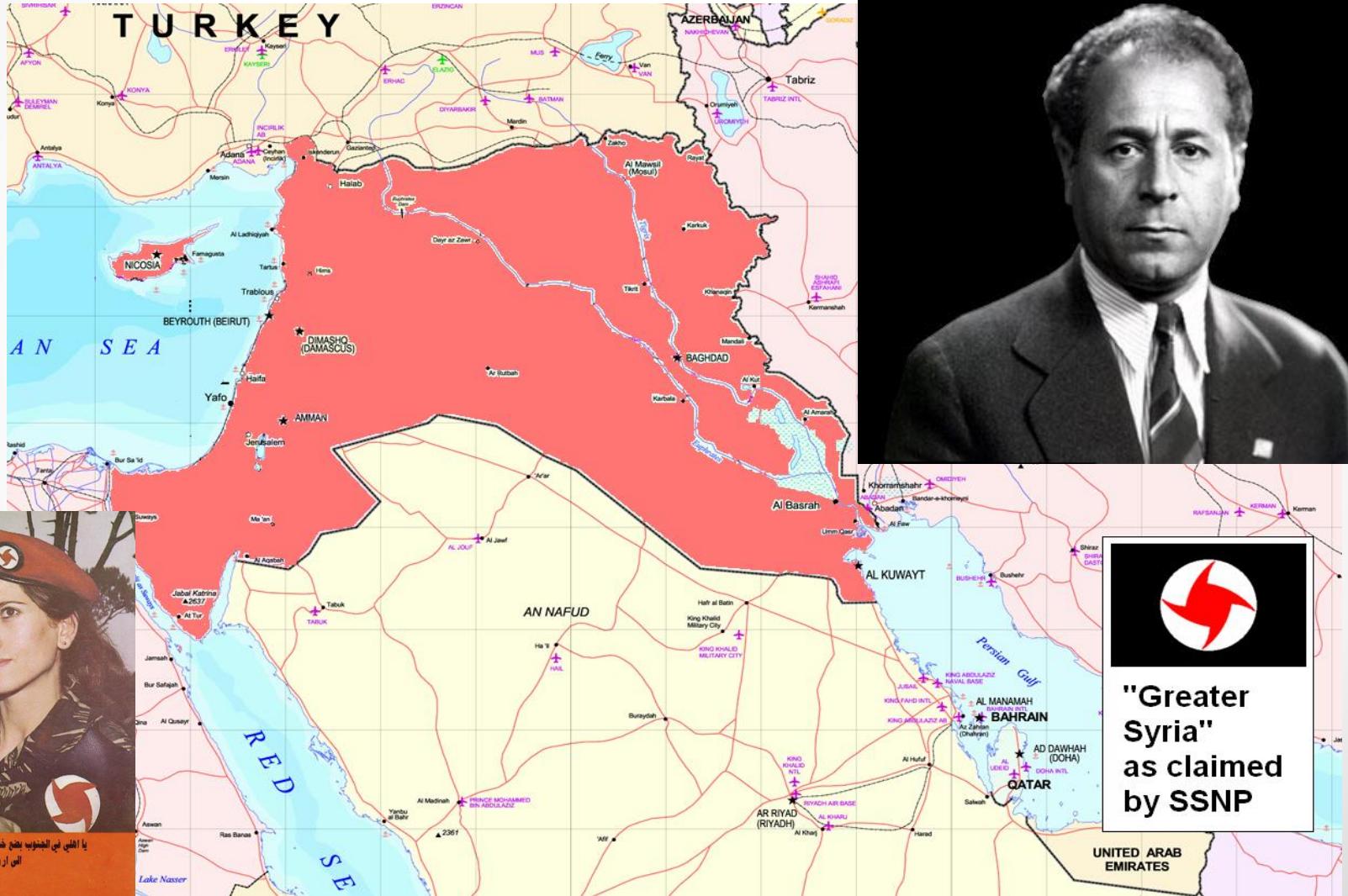
Baasismus (ideologie) a strana Baas

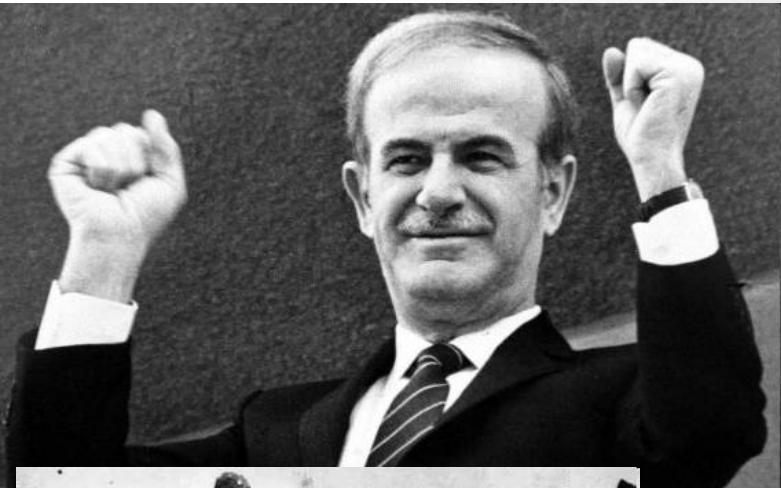
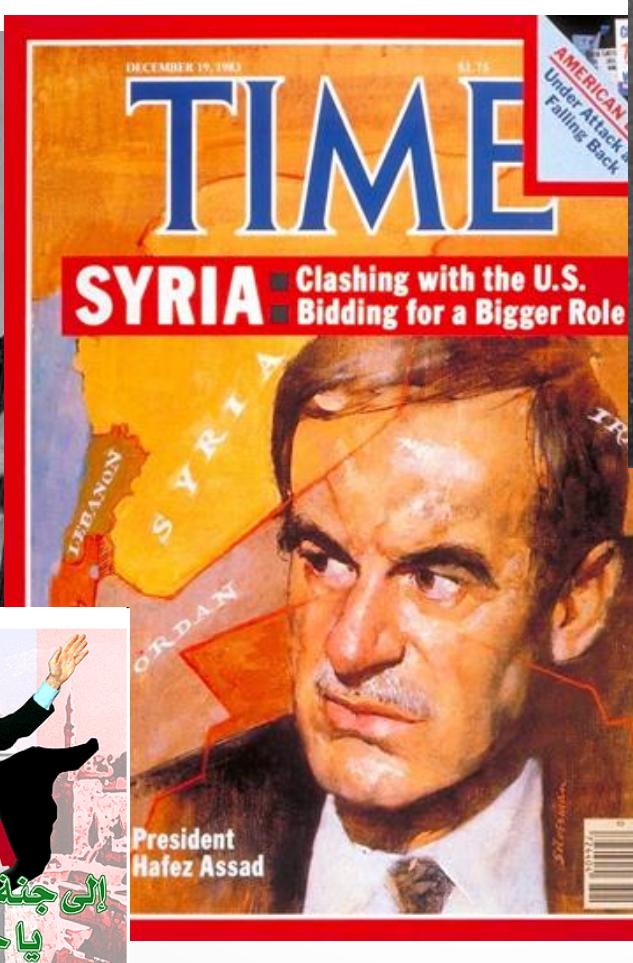
- **Sekulární arabské nacionalistické hnutí (od 40. let 20. stol.)**
- **Michel Aflaq (1910-1989) – filozof a ideolog baasismu**
- **kombinuje arabský nacionálismus, socialismus
a panarabismus**
- **motto baasismu: „jednota, rovnost, socialismus“**
- **zaměření proti západnímu vlivu**
- **Nejsilnější je baasismus v Sýrii (strana založena 1947)**
a v Iráku
- **V Sýrii se dostala strana Baas k moci krvavým převratem v roce 1963**
- **1966 – vnitrostranický převrat ve straně Baas (na armádu navázaní Assadovci proti civilnímu křídlu Aflaqovcům)**
- **1967 – ztráta Golanských výšin (Šestidenní válka)**

Pansyrianismus (Antún Saade)

1970 – nekrvavým převratem ve straně Baas se šéfem strany a prezidentem stane Háfiz Asad

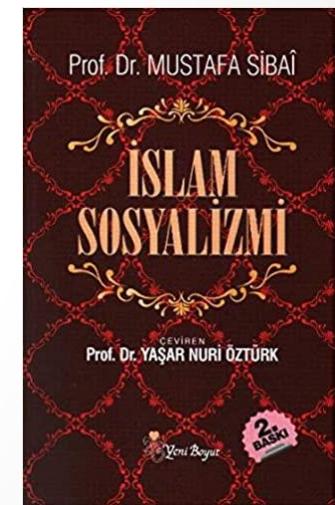
Autokratická vláda Háfize Asada 1970-2000

- Rodina Asadů patří k menšinové náboženské skupině Alawitů
- stabilizace země autoritativním režimem, fyzická likvidace opozice
- 1973 – další válka s Izraelem
- 1976 – intervence v Libanonu (do r. 2005)
- orientace na Sovětský svaz
- Ekonomika podle sovětského vzoru
- 1982 – rozdrcení povstání vedeného syrským Muslimským bratrstvem v Hamě, prakticky kompletní likvidace opozice, včetně neislámské
- 1999 – vyvrcholení mocenského boje mezi Háfizem a jeho bratrem Rifátem
- 2000 – Háfiz umírá a na jeho místo nastupuje syn Bašár ve věku 34 let
- původně měl nastoupit bratr Basil (zemřel 1994 při autonehodě)

Muslimské bratrstvo v Sýrii

- vzniklo na přelomu 30. a 40. let pod vedením murákiba **Mustafy as-Siba'ího** (1905–1964), mj. autora knihy „Socialismus islámu“ (1959)
- Představovalo syntézu islámu a socialismu, což vedlo k vytvoření Islámské socialistické fronty. Ta zahrnovala mj. MB.
- Vztah MB s režimem byl zpočátku nekonfliktní a byli také mnohem otevřenější než egyptští MB.
- Po nástupu Baas v r. 1963 MB neuznalo legitimitu nového režimu a začalo usilovat o jeho svržení. Frakce z měst Aleppo a Hamá volaly tradičně po tvrdém postupu vůči režimu, zatímco Bratrstvo z Damašku a Homsu preferovalo mírnější politické metody boje.
- V r. 1982 vypuklo pod vedením MB v Hamá povstání, které Háfiz Asad brutálně rozdrtil. Po následujících represích ukončilo prakticky MB aktivitu v Sýrii a odešlo do exilu.
- Během občanské války v Sýrii, která vypukla v roce 2011, se Bratrstvo postavilo jednoznačně proti režimu Bašára Asada, ale zůstali v konfliktu poměrně marginální.

Hamá 1982

Assad goes beyond the point of no return

THE ROAD from Beirut to Damascus climbs the spine of the mountains in central Lebanon and winds down to the Beqaa Valley past fire-eaten roadside craters caused by Syrian soldiers. In Lebanon, the Syrian troops of what is euphemistically termed the Arab Deterrent Force lay scant attention to travellers between two capitals that lie only 10 miles apart. But once across the border in Syria, the attitude to security is very different.

Three armed men in civilian clothes lounge by a grey government Land Rover while cars lie to the side of the road just outside Damascus. Without a word, they prise off their caps, tap their pistols, prod uncertainty, remove the magazine from the spare tire and even pose a flicker stick into the petrol and switch it around looking for hidden explosives.

The men are from one of five Syrian intelligence agencies. As they complete their

Syria's secular regime claims victory in the unceasing terror war with Muslim extremists,
James MacManus, in
Damascus, reports

Assad: stability

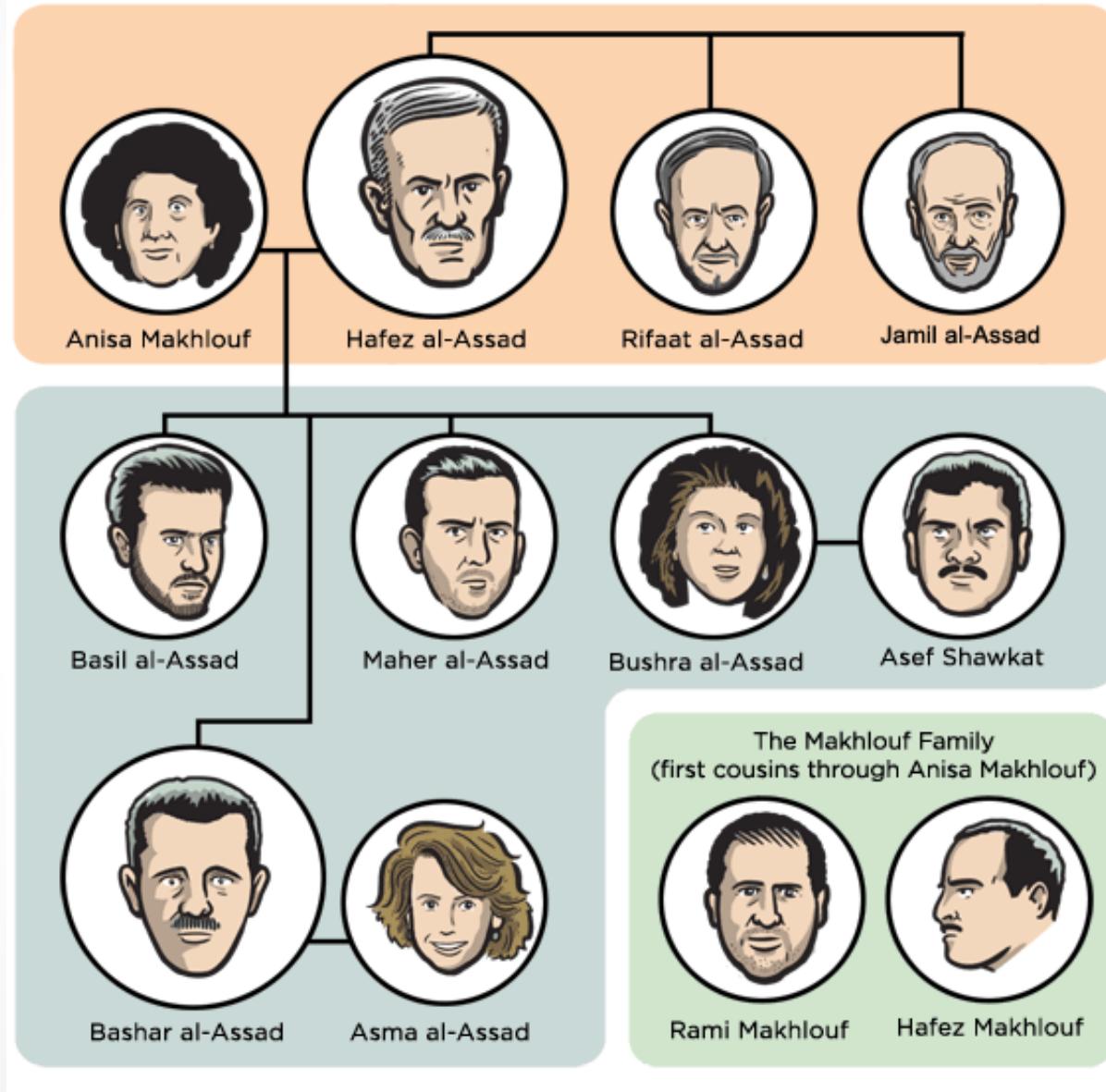
won not the President, who is said to have had no idea where he heard what was going on, but his younger brother, Rifaat Assad. Mr Rifaat Assad is commander of the Saraya al-Dala, or defense units, which are an elite unit, possibly 35,000 strong, formed outside the army command to protect the regime.

Rifaat's brother, Jassim Assad, commands a special group within the defense units whose task is the protection of the one million strong Alawite community. A cousin, Adnan Assad, commands another command there. Saraya al-Dala, or struggle companies, whose 3,000 men play a protective role around Damascus. Two nephews of the President are also in senior positions in Syria's parallel army.

This inner group of Alawites to which the President and his

The Assad Family Tree

Bašár Asad (2000 - ?)

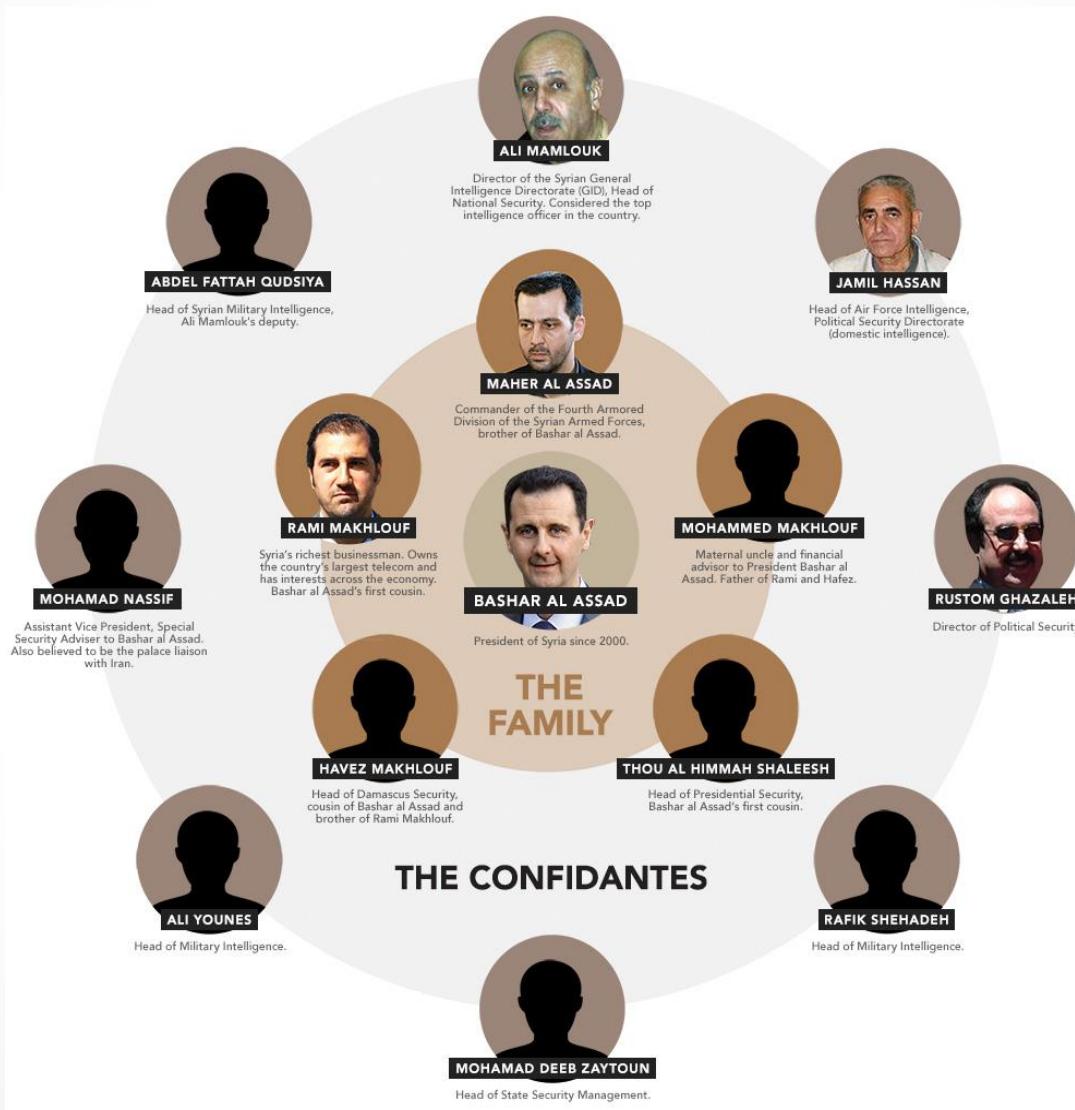

Vláda Bašára Asada

- Zpočátku nadějná očekávání změny
- Jisté uvolnění, neoliberální ekonomické reformy
- Režim postupně přitvrzuje
- Posilování spojenectví s Íránem a Hizballáhem
- 2003, 2007 – izraelské bombardování určených cílů
- Po r. 2003 – příliv uprchlíků z Iráku
- 2005 – atentát na Harírího
syrské stažení z Libanonu
- tajné věznice USA v Sýrii
- 2004 – etnické nepokoje
(Kurdové na severu)

Bašár Asad a vládní klika

Arabské jaro v Sýrii

- **15./16. března 2011 – první demonstrace požadující politické změny**
- **duben - Assad slibuje reformy ale nic se neděje, zrušení výjimečného stavu (od 1963)**
- **Permanentní represe proti demonstrantům (v srpnu 2011 odsuzuje OSN)**
- **Čína, Írán a Rusko stojí za Assadem**
- **29. 7. – zformování Armády svobodné Sýrie (desetitisíce zběhlých vojáků a odpůrců režimu)**
- **Výraznější násilí začne postupně páchat i opozice**
- **Přelom 2011/2012 eskalace napětí**

Režimní síly

- Hlavním cílem je udržení vlády Bašára al-Asada
- Hlavní zahraniční podpora: Írán a Rusko
- Složení:
  - Syrská armáda
  - Národní obranné síly – milice podporující režim
  - Íránské revoluční gardy
  - Hizballáh

Opoziční síly

- Hlavním cílem sesadit Asada
- Některé více sekulární, jiné islamské či radikálně islamské
- Převaha sunnitů (ale i Kurdové, Palestinci a Drúzové)
- Podpora: Turecko, Jordánsko, Katar, Saúdská Arábie, USA, SAE, Evropa,...
- Složení:
  - **Svobodná syrská armáda (FSA)**
  - **Turkmenské brigády atd.**

Islamisté:

- **Fronta an-Nusra** – syrská Al-Káida, konflikt s ISIS
- **Islámská fronta** – koalice sunnitských islamských skupin – M. bratrstvo a salafisté (podpora S. Arábie a Kataru)

Syrská opoziční koalice

الائتلاف الوطني لقوى
الثورة والمعارضة السورية

- **Založena v Kataru v listopadu 2012**
- **Uznána řadou zemí včetně ČR**
- **Současným předsedou Chálid Chodža**
- **Jsou v ní zastoupeni i členové Svob. syrské armády**
- **V případě svržení režimu má v plánu sestavit dočasnou vládu**

Kurdské síly – hlavně

Jednotky lidové ochrany – YPG

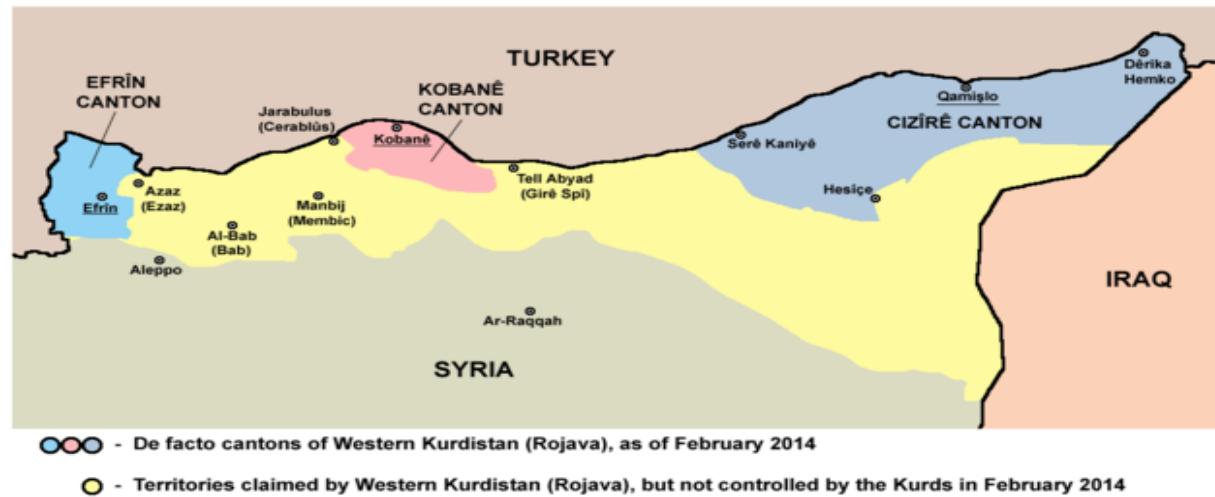
- *Yekîneyê Parastina Gel*
- Ozbrojené křídlo kurdské Strany demokratické jednoty (PYD)
- Boj proti všem pokusům o ovládnutí syrského Kurdistánu, hlavně proti ISIS
- Sekularismus, sami sebe označují za demokratické hnutí
- vazby na tureckou PKK (Turci vidí v YPG jen pobočku PKK)
- Spory s ostatními frakcemi, Amnesty International obvinila YPG z válečných zločinů

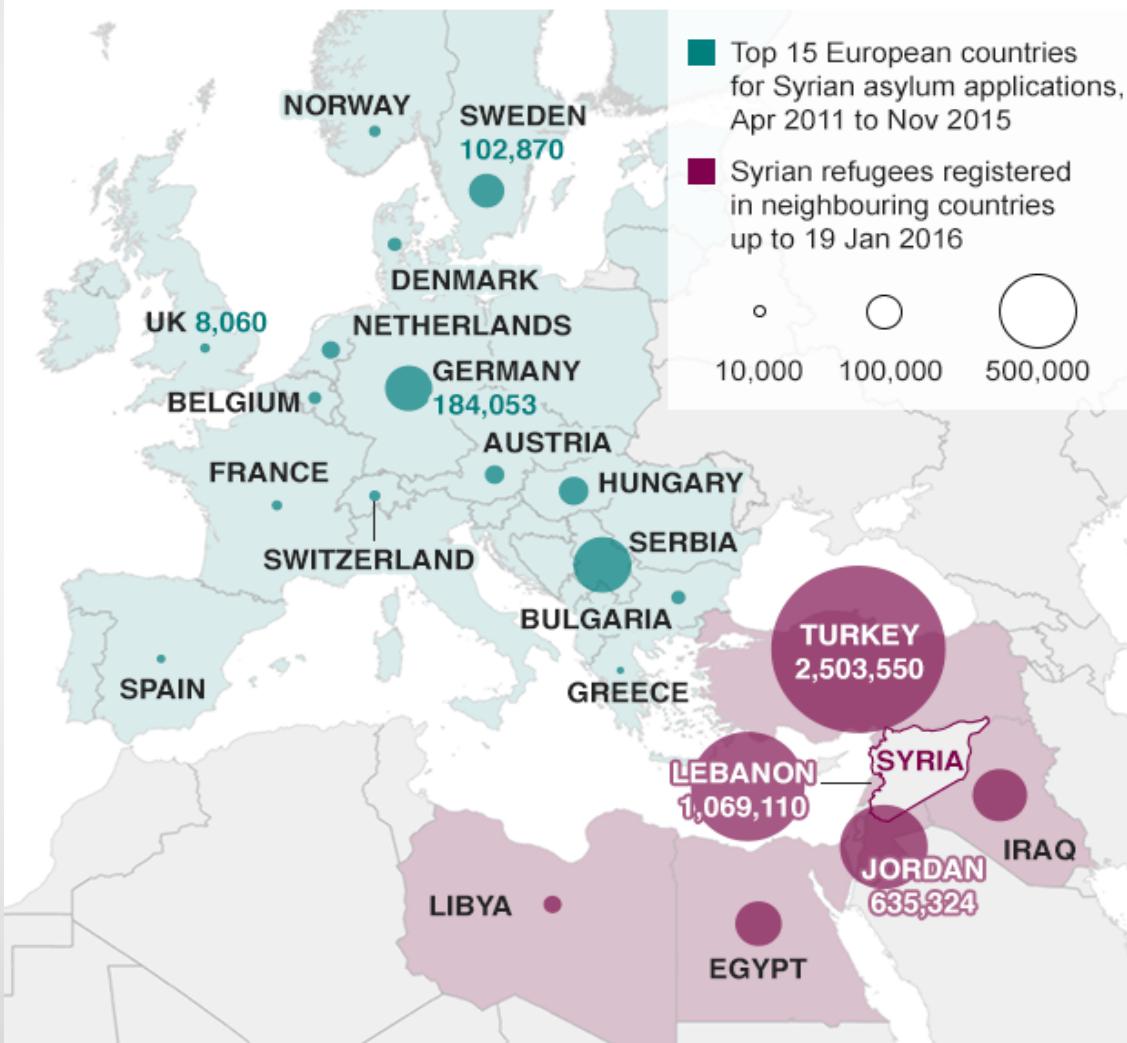
Rojava (Rožava)

- Autonomní region v severní a severovýchodní Sýrii.
- Tři oddělené kantony: Afrin, Cizîrê a Kobani.
- Rojava není syrskou vládou oficiálně uznána jako autonomní území.
- správa Rojavy inspirovaná demokratickým konfederalismem anarchisty a sociálního ekologa Murraye Bookchina.
- V Rojavě lze taká vidět snahu o rovnost mužů a žen.

Syrští uprchlíci

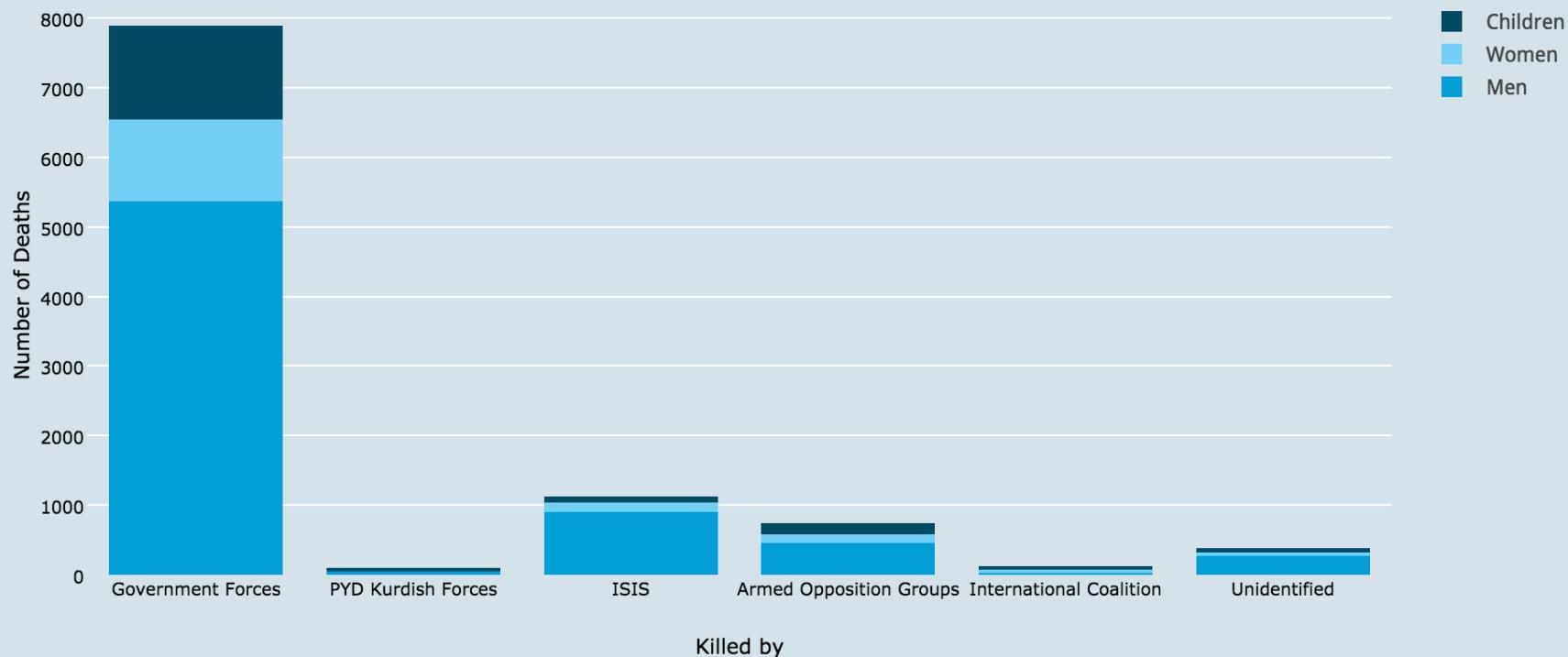
Syrians in neighbouring countries and Europe

Oběti násilí v Sýrii a jeho pachatelé

Source: vocativ.com

Syrian Civilians Killed (Jan-Jul 2015)

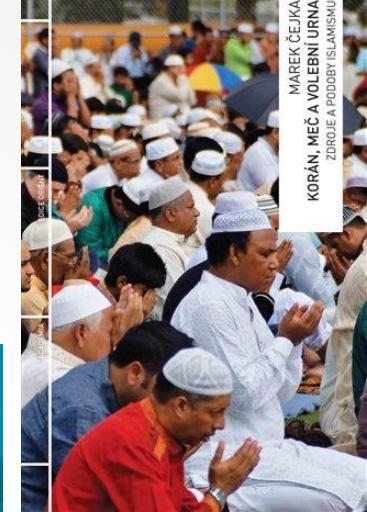
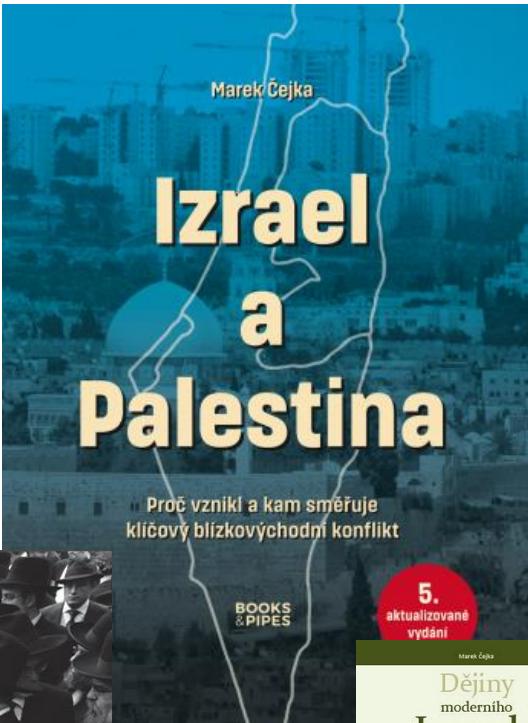
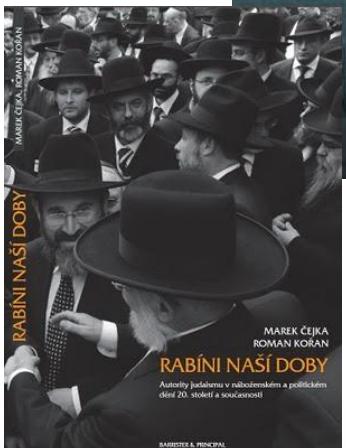
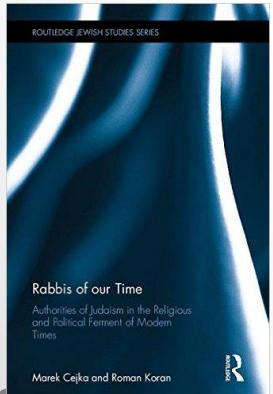
Děkuji za pozornost!

Pro další informace sledujte:

<http://blizky-vychod.blogspot.com>

Publikace:

- Izrael a Palestina (2022)
- Korán, meč a volební urna (2020)
- Judaismus a politika v Izraeli (2002, 2009)
- Encyklopédie blízkových. terorismu (2007)
- Rabíni naší doby (2010, s R. Kořanem)
- Rabbis of our Time (2015, Routledge)
- Dějiny moderního Izraele (2011)
- Lidé svatých zemí (2012)

MAREK ČEJKA
KORÁN, MEČ A VOLEBNÍ URNA
ZDROJE A PODORY ISLAMSKU